

FEITEN EN COMMENTAREN OVER ALCOHOL EN DRUGS

112-de jaargang no. 2

maart-april 2012

ONMACHT SAMEN- LEVING TEGENOVER ALCOHOL TEKEN VAN VERSLAVING

Verslaving wordt gekenmerkt door de onmacht van de verslaafde tegenover het verslavende product. Dat geldt voor heroïne evenzeer als voor tabak of alcohol. De verslaafde is niet in staat om zijn gebruik te stoppen of te beperken. Hij is onmachtig tegenover de verleiding die de verslavende stof op hem uitoefent. Zelfs als hij inziet dat hij zichzelf schade berokkent, op den duur zelfs te gronde richt, kan hij niet stoppen.

Herkenning van het gevaar, zelfs erkenning van de onmacht daar tegenover, zijn bij veel verslaafden aanwezig. Maar die geven voor hen niet de doorslag. Populair gezegd : zij handelen tegen beter weten in. Eén slokje drank is voldoende om alle goede voornemens weer weg te spoelen. Zonder deskundige hulp van anderen kan de verslaafde niet vrijkomen.

De Nederlandse samenleving heeft de alcoholconsumptie, en daarmee de alcoholproblematiek ruim een halve eeuw zien groeien. Alarmsignalen daarover werden de eerste helft van die periode genegeerd, of afgedaan als overdreven pessimisme van mensen die nog teveel in het verre verleden van 1900 leefden. Pas in de alcoholnota van 1986 erkende de overheid dat de situatie ingrijpen vereiste.

We zijn inmiddels een kwarteeuw verder. De beoogde matiging van de consumptie is na vijf jaar tot stilstand gekomen. De volgende twintig jaar is de consumptie constant gebleven, en zijn de problemen toegenomen door het opzamelen van lange termijn effecten. Ondanks de herkenning van het gevaar is de samenleving onmachtig gebleken het gevaar te keren. Met andere woorden : de samenleving zelf vertoont met betrekking tot alcohol de kenmerken van verslaafd te zijn.

De verslaving van de samenleving uit zich op allerlei terreinen. Ook op het terrein van de economie. De econoom Cnossen van het CPB heeft enkele jaren geleden becijferd dat de totale maatschappelijke kosten die alcohol veroorzaakt, ongeveer 2,5 miljard euro bedragen. Daar staat een accijnsopbrengst tegenover van nog geen miljard. Alleen al om economische redenen zou men de alcohol moeten aanpakken. De vervuiler betaalt nietwaar ? Alcohol vervuult het huishoudboekje van de samenleving. Dit probleem wordt echter niet aangepakt.

De individuele verslaafde kan pas de weg naar herstel inslaan, als hij erkent onmachtig te zijn tegenover het verslavende middel. Alleen maar niet drinken voordat hij naar zijn werk gaat, of voordat hij in zijn auto stapt, lossen zijn verslavingsprobleem niet op. Hij heeft een totaaloplossing nodig, niet een paar deeloplossinkjes.

Evenzo heeft de samenleving een totaaloplossing nodig. Minister Borst heeft met de herziene Drank- en Horecawet van 2000 daar de aanzet toe gegeven. Maar sindsdien heeft de politiek met deeloplossinkjes getracht het gevaar te bezweren. Hier iets strafbaar stellen of een straf verzwaren, daar de eisen voor een vergunning verhogen. Maatregelen vooral gericht tegen excessen zoals comazuipende jongeren. Geen maatregelen tegen de vrijheden van de alcoholbranche. Geen maatregelen tegen de misleidende reclame, tegen de onbeperkte verkrijgbaarheid, of tegen de slechte naleving van de wet.

Misschien dat het comazuipen wat zal afnemen, maar de aantasting van gezondheid en intellectuele vermogens blijft sluipend voortgaan. De problemen van de oudere generaties worden evenmin aangepakt.

dr.ir. D. Korf

Ieder jaar worden vijftienhonderd duizend baby's geboren met alcoholische schade

WAARSCHUWINGSLOGO ALCOHOL EN ZWANGERSCHAP VRIJWILLIG ?

Mogelijk komt er een waarschuwingslogo tegen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap op de etiketten van flessen drank. Maar uitsluitend op basis van vrijwilligheid. Minister Schippers voelt er niets voor om het verplicht te stellen.

Al jarenlang wordt er aangedrongen op het verplicht stellen van een waarschuwing tegen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap, op de etiketten van alcoholhoudende dranken. Het advies van de Gezondheidsraad uit 2005 heeft de druk daartoe verhoogd. De Gezondheidsraad concludeerde namelijk dat er voor zwangeren geen veilige ondergrens valt aan te geven waar beneden geen schade aan het ongeboren kind verwacht kan worden. Daarom het advies : gebruik tijdens de zwangerschap in het geheel geen alcohol.

Lang niet alle Nederlandse zwangeren nemen het advies van de Gezondheidsraad ter harte. Volgens een grove schatting zou nog bijna één op de drie vrouwen alcohol gebruiken tijdens de zwangerschap. De meesten gelukkig in zeer beperkte mate. Toch vertoont bijna 3 procent van de in Nederland geboren baby's alcoholische schade. Meestal uit zich dat later in gedrag- of leerstoornissen. Eén op de zes van hen vertoont echter ook zichtbare, lichamelijke afwijkingen, het Foetaal Alcoholisch Syndroom (FAS).

Bij een jaarlijks aantal geboorten van ongeveer 185.000 leidt het voorgaande tot de conclusie dat er ieder jaar zo'n 5500 kinderen met alcoholische schade geboren worden. Dat betekent een maatschappelijk probleem van enorme omvang. De overheid zou er alles aan moeten doen om het probleem te verminderen.

In antwoord op Kamervragen hierover, kwam minister Schippers echter niet verder dan de toezegging dat zij met de alcoholbranche in overleg zou treden over vrijwillige invoering van een dergelijk logo. Dat zou passen binnen de zelfregulering waarmee de alcoholbranche al bijna 25 jaar haar bijdrage aan het alcoholbeleid zou moeten leveren.

Helaas heeft de Kamer niet doorgesproken wat de minister denkt te gaan doen wanneer het overleg geen resultaat oplevert. Het zou best kunnen dat bijvoorbeeld de producenten van sterke drank wel bereid zijn tot een dergelijk logo, maar de wijnimporteurs niet. Of dat de branche een logo kiest waar nauwelijks enige waarschuwendende werking van uitgaat. Wat doet de minister dan ?

Overigens is van alle EU landen uitgeroemd wijnexporteur Frankrijk het enige land dat enkele jaren geleden een waarschuwingslogo verplicht heeft gesteld. Dat heeft de bewustwording bij de inwoners wel doen toenemen. Diverse andere landen, zowel binnen

als buiten de EU, kennen vrijwillige logo's. Soms uitsluitend boven een bepaald alcoholpercentage, soms zelfs vrijwillig ingevoerd door slechts één bepaalde producent !

Gezien de omvang van het probleem, is ons inziens snel handelen geboden. De minister mag zich best wat dreigend opstellen naar de alcoholbranche. Geen overeenstemming vóór eind juni ? Dan verplichte invoering per 1 augustus ! De minister zal een keuze moeten maken tussen de volksgezondheid en de alcoholbranche.

Dingeman Korf

SNELRECHT VOOR ALCOMOBILISTEN

Drankrijders die betrapt worden, kunnen binnenkort vaak binnen een half uur rekenen op een boete of een dagvaarding. In veel gevallen kan de boete meteen betaald worden. Door minder papierwerk en een betere samenwerking tussen politie en Openbaar Ministerie (OM) kan een tijdswinst van 30 tot 45 minuten op een proces-verbaal worden geboekt.

De snellere afhandeling van artikel 8 van de Wegenverkeerswet moet nog dit voorjaar landelijk worden ingevoerd. Aldus minister Opstelten van Veiligheid en Justitie begin januari bij de politie van Rotterdam-Rijnmond. In 9 politieregio's loopt reeds een proef met de nieuwe werkwijze.

Kern van de nieuwe werkwijze is een sterk vereenvoudigd proces-verbaal. Tot nu toe bestond een proces-verbaal uit circa 9 kantjes A-4. Het nieuwe formulier omvat slechts twee kantjes. Invullen van het oude formulier kostte 1 tot 1,5 uur. Dat wordt een half tot driekwart uur. Ook behoeven agenten geen apart formulier meer in te vullen voor het invorderen van het rijbewijs bij gevallen van recidive of bij een bloedalcoholgehalte van 1,3 promille of meer.

Volgens de nieuwe werkwijze belt een verbaliserende agent meteen met het OM. Het proces-verbaal wordt per e-mail naar het OM gestuurd. Het OM neemt dan binnen een half uur een beslissing. Daarvoor is het OM voort-

Duitse bierconsumptie blijft teruglopen

Langzaam maar zeker blijft de bierconsumptie in Duitsland teruglopen. Ook in 2011 bleef de binnenlandse afzet voor het vijfde achtereenvolgende jaar achter bij die van een jaar eerder. Alleen was in 2011 de daling uiterst bescheiden : 0,8 procent. In 2010 was de daling nog 2,9 procent geweest.

In kringen van verslavingszorg en van volksgezondheid begint men te vrezen dat de sterkste daling achter de rug is, en dat de consumptie zich dichtbij het huidige niveau zal stabiliseren. Dan blijft Duitsland op de derde plaats staan naar consumptie per inwoner. Dan blijft het bier grote problemen veroorzaken.

Bovenstaande cijfers zijn exclusief de consumptie van alcoholvrij bier. Dat is nu nog weinig populair, maar de afzet is wel stijgende.

De export van Duits bier nam in 2011 toe, met wel 4 procent. De productie bleef daardoor gelijk, de brouwerijen hebben niets te klagen. Alleen worden met het exporteren van bier, ook daarmee verbonden problemen geëxporteerd.

aan ook buiten kantoor tijd bereikbaar.

De agent kan vervolgens meteen de boete opleggen, of als het om zwaardere gevallen gaat een dagvaarding uitreiken. Tot nu toe moeten betrapte alcomobilisten vaak nog weken wachten tot een boete of een dagvaarding in de brievenbus ligt.

Bij een jaarlijks aantal van circa 35.000 gevallen van betrapte drankrijders, betekent de nieuwe werkwijze een tijdswinst van 17.500 tot 26.750 uren die besteed kunnen worden aan het gewenste "meer blauw op straat". Dat vergroot de pakkans voor allerlei vergrijpen, van inbraak tot overlast en dronken rijden. Daardoor draagt het bij aan de verhoging van het oplossingspercentage voor gepleegde misdrijven en aan vergroting van het gevoel van veiligheid bij het publiek.

COLOFON

De GO : tweemaandelijks voorlichtingsblad over alcohol en drugs, uitgegeven door de Stichting ANGOB. ISSN 0166-2880.

Postabonnement € 10,- per jaar.

Verantwoordelijk eindredacteur:

Dr. ir. D. Korf, Dresselhuisweg 20, 4105 DB Culemborg, tel 0345-473239, e-mail: dkorf@tiscali.nl

Administratie:

W. Matla, Hof van Delftlaan 119, 2613 BL Delft, tel. 015-2126904, giro 849 058.

Artikelen voorgaande nummers:

www.angob.nl

Alleen rekentaak automatiseren lost probleem niet op

SUPERMARKTEN PREFEREREN LEKKE LEEFTIJDSCONTROLE

De handhaving van de leeftijdsgrenzen voor alcohol is in ons land bedroevend slecht. Met name de supermarkten handhaven zeer slecht. Het nieuwe systeem "swiper" dat op 30 januari gelanceerd werd, zal dat niet veranderen. Minderjarigen blijven in staat drank te kopen.

Volgens de wet mag er alleen alcoholhoudende drank verkocht worden aan personen boven de leeftijdsgrens. Bij twijfel aan de leeftijd, dient de verkoper de leeftijd vast te stellen aan de hand van een identiteitsbewijs zoals een paspoort, rijbewijs of ID-kaart.

De verkoop van alcoholhoudende drank was in het verre verleden geconcentreerd bij de slijters en de horecabedrijven. Daardoor, en door de toen heersende cultuur kwam het vrijwel niet voor dat er alcohol verkocht werd aan bijv. dertienjarigen. De grote verandering kwam toen de verkoop van drank ook elders ging plaatsvinden. Supermarkten maakten zich weinig druk om de leeftijdsgrens, en SRV-wagens brachten op het platteland de drank aan huis.

De afgelopen twintig jaar is het drankgebruik door jongeren beneden de leeftijdsgrens geleidelijk uit de hand gaan lopen. Dat heeft er toe geleid dat de supermarkten onder druk gezet zijn om de leeftijdsgrenzen beter te handhaven. Zo verschenen er bordjes in de winkels dat er geen (zwak-alcoholhoudende) drank verstrekt werd beneden de leeftijdsgrens van 16 jaar. Die bordjes hielpen weinig, want het lek zat en zit bij de kassa. Identificatie is afhankelijk van het inschattingsvermogen, de rekenkunde en de durf van de caissière.

De afgelopen jaren zijn vooral in de grote steden gevallen bekend geworden van caissières die door fors uitgevallen jongens beneden de leeftijdsgrens geïntimideerd en bedreigd werden. Ook is gebleken dat caissières wel om een ID-kaart vroegen maar die niet lazen. Zo van "hij heeft een ID-kaart bij zich, dus het zal wel goed zijn". En tenslotte is ook gebleken dat caissières soms moeite hebben om

iemands leeftijd te berekenen uit diens geboortedatum.

Het eind januari door het CBL in de regio rond Nijmegen geïntroduceerde systeem met de "swiper" verhelpt alleen het laatste probleem: het berekenen van iemands leeftijd uit diens geboortedatum. Bij het Swiper-systeem wordt de ID-kaart gescand, waarna een computer de leeftijd berekent. Rekenfouten worden met dit systeem voorkomen. Alcohol kopen met behulp van een gestolen, vervalste of geleende ID-kaart blijft echter mogelijk.

Ook blijft alcoholverkoop mogelijk aan minderjarigen wanneer de verkoper niet naar de ID-kaart vraagt, door foutieve inschatting van iemands leeftijd of wegens bedreiging. Reeds in 2003 werd in de VS vastgesteld dat de swiper niet effectief is.

Theoretisch zijn er veel betere systemen denkbaar. Namelijk systemen gebaseerd op individuele kenmerken en los van de toevallige verkoper/-ster. Het klassieke voorbeeld is natuurlijk identificatie door iemands vingerafdruk. Maar dat is wettelijk niet toegestaan in verband met de bescherming van iemands privacy. Aan identificatie m.b.v. DNA behoeven we dus al helemaal niet te denken.

Een systeem dat de controletaak van de caissière overneemt en elektronisch uitvoert, neemt het subjectieve uit de leeftijdscntrole weg. Een dergelijk systeem wordt in ons land al ruim drie jaar uitgebracht door het bedrijf HEM uit Breda onder de naam "Ageviewers".

Bij het systeem Ageviewers blokkeert de kassa zodra er alcohol gescand wordt. De koper moet dan naar een webcam kijken. Een controleur op afstand beoordeelt dan iemands uiter-

lijk op leeftijd, en vergelijkt dat met de gegevens van de getoonde ID-kaart. Als de controleur accoord gaat met de verkoop van alcohol, wordt de kassa weer vrijgegeven.

Het ageviewers-systeem functioneert tot nu toe bij een honderdtal slijters tot volle tevredenheid. Ook bij enkele supermarkten is het in gebruik. Ondanks de gunstige resultaten bij gebruik van dit systeem, blijft het CBL dit systeem afwijzen. Het noemt het ageviewers-systeem klantvriendelijk, te duur en zelfs onethisch. Het raadt de bij haar aangesloten supermarkten zelfs af om het systeem te gebruiken.

In plaats daarvan blijft het CBL komen met eigen oplossingen waarvan op voorhand al kan worden aangetoond dat zij niet waterdicht zijn. Wij kunnen dan ook niet anders concluderen dan dat het CBL de illegale alcoholverkoop een zo breed mogelijke sluiproute wil bieden, teneinde omzet en winst zoveel mogelijk in stand te houden. Gezondheid en toekomstmogelijkheden van de Nederlandse jeugd worden opgeofferd voor financieel gewin!

Dingeman Korf

Dronkenschap vergelijkbaar met herseninfarct

Hersenspecialist De Ridder deed vlak voor Kerstmis in een Vlaams televisieprogramma een experiment op zichzelf. Het resultaat toont volgens hem aan dat dronken mensen écht niet weten wat ze zeggen, maar wel wat ze doen en horen.

De Ridder wilde laten zien wat er in de hersenen gebeurt als mensen dronkemanspraak gaan verkopen. Voor de televisie dronk hij vier biertjes. Na ieder biertje werd zijn hersenactiviteit gemeten. Na elk flesje bier nam de activiteit in de linker hersenhelft verder af. Die hersenhelft beheerst de spraak, zowel fysiek als geestelijk. De verstaanbaarheid van de spraak neemt af (op het laatst gaat men vallen), en het logisch verband van het gesprokene wordt steeds zwakker.

De rechter hersenhelft kreeg door het steeds verder wegvallen van de linker meer speelruimte. Die helft werd aanvankelijk zelfs actiever. Het begrijpen van andermans spraak en van diens grapjes nam in die fase daardoor toe. Bij sommige mensen resulteert dat erin dat zij in die fase lacherig worden.

Volgens De Ridder is het effect van alcohol bij genoemde hoeveelheden vergelijkbaar met een herseninfarct. Men begrijpt nog goed wat er gezegd wordt, maar kan niet meer antwoorden. Een ziektebeeld dat als afasie te boek staat.

BIERTRECHTERSPEL UIT DE HANDEL

In het vorige nummer van dit blad schreven wij onder de kop "Verslaving bewust bevorderen" over de alcohol verheerlijkende spellen van cadeauwinkel Expo. Toen was reeds bekend dat zowel de Tweede Kamer als de minister zeer ontstemd gereageerd hadden op die spellen. Ook de verslavingszorg en kinderarts Van der Lely hadden zich geschokt en bezorgd getoond.

Inmiddels is met name het "biertrechtspel" zo in opspraak geraakt, dat importeur Miko heeft besloten het spel niet meer te verkopen. Miko wil op geen enkele manier geassocieerd worden met drankmisbruik. Al zijn andere drankspellen zal Miko nader onder de loep nemen, aldus directeur W. van Gelder.

Gezien deze voorgeschiedenis lijkt het ons zinvol dat niet alleen Miko, maar ook de Nederlandse verslavingszorg en bijvoorbeeld Stap of Trimbos de overige alcoholspellen van Miko (waaronder "drinking roulette") nog eens kritisch bekijken. Miko staat nu bekend als een bedrijf dat niet erg zorgvuldig kijkt naar de inhoud van wat het verkoopt. Op het oordeel van Miko kunnen wij daarom niet langer vertrouwen.

Steeds meer variaties op het kopje koffie

INDRUKKEN HORECAVA 2012

Van 9 tot 12 januari werd in het Amsterdamse RAI-gebouw de twaalfde Horecava, de jaarlijkse vakbeurs voor de horecasector gehouden. Een assortiment van fastfood tot exclusieve wijnen. Uw redacteur nam er een kijkje

In de kringen van verslavingszorg en drankbestrijding had de horecava zich de laatste jaren een wat slechte naam verworven. Ter gelegenheid van de beurs werden niet of zeer slecht gefundeerde pro-alcohol persberichten de wereld ingestuurd. Dit jaar heeft uw redacteur daar niets van gezien in de kranten. De organisatie richtte haar persbericht dit jaar tegen de valse, soms uit de duim gezogen recensies van vooral restaurants, die via internet verspreid worden.

Onderweg in de stoptrein naar Amsterdam-RAI leek het beeld bevestigd te worden van een vooral op alcohol gerichte beurs. In de trein veel leerlingen van MBO- en HBO-opleidingen voor de horeca sector, die uitgebreid tips uitwisselden waar je gratis bier of wijn kon drinken. Uw redacteur heeft van dat drinken weinig gezien, mogelijk omdat hij de hal die speciaal gewijd was aan het nachtleven links heeft laten liggen. Zijn belangstelling ging meer uit naar de koffiesector, naar bedrijfshygiëne en naar apparatuur (voor ijs of koffie zowel als frituur, en vaatwasmachines).

Alle grote, maar ook diverse kleinere koffiefirma's waren vertegenwoordigd. Interessant was om te constateren hoe sterk de koffiemarkt in beweging is. Er komen steeds meer nieuwe varianten op het ouderwetse kopje koffie. Restaurants en café's waar je voor een kopje koffie uit meer dan vijf soorten kunt kiezen zijn geen zeldzaamheid meer. Een speciale koffiezaak kan gemakkelijk vijftien soorten aanbieden.

Naast de gewone koffie (al dan niet met melk) kun je tegenwoordig bijna overal de van oorsprong Italiaanse espresso en cappuccino drinken. Op steeds meer plaatsen ook de doppio, macchiato, lungo, americano en ristretto. Naast de standaard koffie die een mengsel bevat van bonen van de koffiestruiken *Coffea arabica* en de *Coffea robusta*, worden ook steeds vaker koffiesoorten aangeboden van één specifieke soort struik, of uit één specifiek gebied.

In veel stands van koffiefirma's kon je verschillende soorten koffie proeven. Opvallend was dat toen uw redacteur bij DE vroeg om de vanouds bekende variant Wiener Melange, hij nul op het request kreeg. Het vooral Italiaanse geweld van de nieuwe varianten, had die klassieke variant uit het zicht van de exposant laten verdwijnen. En dat terwijl hij in iedere supermarkt te koop is!

De ontwikkelingen bij de koffie doen sterk denken aan de ontwikkelingen bij de thee ruim dertig jaar geleden, of die van zestig jaar geleden bij de wijn. Destijds waren er voor de gemiddelde

Nederlander drie soorten wijn: witte, rode en rosé. Slechts een enkele liefhebber sprak over Bourgogne, Chianti of Riesling. Wie tegenwoordig in een supermarkt komt, wordt overvloedig door de vele soorten. Later volgde de thee. We kregen gearomatiseerde thee met veel verschillende smaken, groene thee, rooibos, enzovoorts.

Op de Horecava was ook Friesland Campina aanwezig. Het bedrijf vroeg aandacht voor zijn nieuwste product voor de horeca: opschuimmelk. Die wordt uitgebracht onder het etiket Friesche Vlag. Opschuimmelk geeft een stabiel schuim op bijvoorbeeld cappuccino dan gewone melk.

Opvallend was dat ook de Voedselbank met een stand vertegenwoordigd was. Kringloopbedrijven waren er trouwens ook.

In de sector bedrijfshygiëne diverse bedrijven die zich toeleggen op het controleren van voedselveiligheid. Ook bedrijven met apparatuur om zelf te controleren (bijv. temperatuur van bereid voedsel, of de kwaliteit van frituurolie) en te registreren (verloop van de temperatuur sinds de bereiding).

Interessant was ook de stand van Hygimax. Daar werd een nieuw model deurklink getoond, waarmee men de deur kan openen met de elleboog. Handig wanneer men regelmatig een deur moet openen terwijl men de handen vol heeft. Maar vooral hygiënisch voor toiletdeuren, om te voorkomen dat men besmet raakt met de bacteriën die de vorige bezoeker heeft achtergelaten. Volgens Hygimax zou meer dan 75 procent van de bezoekers van café's en disco's de deurklink van de toiletten niet met de handen willen aanraken.

Dingeman Korf

ALCOHOL VERGROOT DE KANS OP DIVERSE ZIEKTEN (O.A. DIVERSE VORMEN VAN KANKER) VERERGERT HET ZIEK ZIJN EN BELEMMERT DE GENEZING

Ruim 40 procent van alle kankergevallen gerelateerd aan leefstijl- en omgevingsfactoren

In Groot-Brittannië melden zich jaarlijks ca. 134.000 nieuwe gevallen van kanker bij de ziekenhuizen. In 2010 was 42,7 procent daarvan gerelateerd aan leefstijl- en omgevingsfactoren. Aldus de uitkomst van een grootschalig Brits onderzoek.

De onderzoekers betrokken in hun onderzoek 14 leefstijl- en omgevingsfactoren waarvan bekend is dat zij gerelateerd zijn aan kanker. Zij gingen de leefstijl en de (werk)omgeving van de nieuwe patiënten na over het verloop van de laatste tien jaar.

Verreweg de grootste risicofactor, zowel bij mannen als bij vrouwen, is het roken van tabak. Bij de mannen veroorzaakte het roken van tabak 23 procent van de kankergevallen, bij vrouwen 15,6 procent. Gemiddeld over alle patiënten 19,6 procent. Het verschil tussen mannen en vrouwen wordt toegeschreven aan het feit dat tien jaar geleden veel minder vrouwen dan mannen rookten.

De tweede oorzaak van kanker was bij mannen een dieet met onvoldoende groente en fruit (6,1 procent). Bij vrouwen kwam dit pas op de vijfde plaats, met 3,4 procent. Bij vrouwen kwam overgewicht op de tweede plaats met 6,9 procent, en dat kwam bij de mannen juist op de vijfde plaats (4,1 procent).

Bij mannen was ook de blootstelling aan kankerverwekkende stoffen op het werk een belangrijke oorzaak (derde plaats met 4,9 procent). Bij vrouwen kwam deze oorzaak niet in het rijtje van tien belangrijkste oorzaken voor.

Alcohol als oorzaak van kanker kwam bij mannen op de vierde plaats met 4,6 procent. Bij vrouwen op de zesde plaats met 3,3 procent. Opmerkelijk was dat bij vrouwen UV-straling (huidkanker) met 3,6 procent (vierde plaats) meer kankergevallen veroorzaakte dan een dieet met onvoldoende groente en fruit. Bij mannen kwam UV-straling pas op de zevende plaats.

Het is gezien de huidige consumptiecijfers niet moeilijk om te voorspellen dat bij mannen het aandeel van tabak zal afnemen en bij vrouwen toenemen. Het aandeel van alcohol zal bij vrouwen sterk toenemen, terwijl bij mannen blootstelling op het werk sterk zal afnemen.

Cannabisgebruik belemmert herstel na psychose

Mensen die een psychose hebben doorgemaakt, hebben vaak grote moeite daarvan te herstellen. Psychiater Gunnar Faber van het Universitair Medisch Centrum Groningen deed onderzoek naar de factoren die daar invloed op hebben. Hij constateerde onder andere dat cannabisgebruik na een psychose de kans op herstel verkleint.

Gunstige vooruitzichten op herstel na een psychose hebben vooral de patiënten die in staat zijn om weer zelfstandig te gaan wonen, die weer werk vinden (en dat aankunnen) en die weer sociale activiteiten ondernemen. Vertraagde informatieverwerking is daarentegen een voorspeller van een grote kans op terugval. Die vertraging kan onder andere een gevolg zijn van een te hoge dosering antipsychotica. Faber raadt daarom aan die altijd in een zo laag mogelijke dosis toe te passen.

Het gebruik van cannabis na een psychose verkleint de kans op herstel. Weliswaar is het effect van cannabis gering van omvang, maar omdat het één van de weinige factoren is die gemakkelijk te beïnvloeden is, adviseert Faber om het gebruik van cannabis door (ex-)patiënten tegen te gaan.

Op zichzelf is laatstgenoemde uitkomst van Fabers onderzoek niet verrassend. We kennen al vele jaren de cannabis-psychose die optreedt bij overdosering met de actieve stoffen uit de cannabisplant.

Carlsberg regeert Litouwen

Bij de brouwerij van Carlsberg wilden de CAO-onderhandelingen niet vlotten. De werknemers besloten daarop in staking te gaan. De directie wilde de staking stoppen. Zij wendde zich tot de rechter met het verzoek het besluit tot staking ongeldig en de staking daarmee illegaal te verklaren.

De rechtbank van het Klaipeda district oordeelde dat het begin van de staking 30 dagen moest worden uitgesteld omdat de productie van bier van essentieel belang was voor het land. Nog tijdens het uitstel oordeelde de rechter dat de staking legaal was.

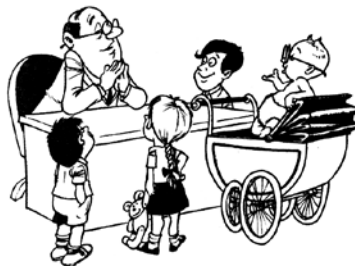
De directie ging in beroep bij een hogere rechtbank (gerechtshof) en dat oordeelde vervolgens weer dat de staking illegaal was. Daarnaast werd een negental stakingsleiders ontslagen. De Litouwse vakbond is in hoger beroep gegaan bij het hooggerechtshof, en heeft zich tot de internationale ILO gewend wegens aantasting van het recht op staken.

Blijkbaar heeft Carlsberg zoveel macht in Litouwen dat het Justitie naar zijn hand kan zetten met belachelijke schijnargumenten.

AFSCHUIFSYSTEEM BRENGT GEEN OPLOSSING

Soms schrijven journalisten koppen boven artikelen die meer getuigen van persoonlijke vooringenomenheid dan van een open oog voor de inhoud van het artikel. Zo troffen wij eind vorig jaar in de Spits een artikel aan onder de kop "Alcoholmisbruik schuld ouders".

De onderkop van genoemd artikel maakte het al even bont: "Volwassenen moeten beter toezicht houden". De inhoud van het artikel was veel genuanceerder. Daarin werd een citaat van de hoogleraar opvoedkunde van de UvA gegeven, die zei: "Dus meer toezicht op het alcohol- en drugsgebruik van kinderen, strengere naleving van de

wetgeving hieromtrent, en gesprekken met ouders en scholen. Eén aspect van het probleem aanpakken werkt niet".

Ook wordt dr. M. de Visser van de Delftse polikliniek voor comazui-pers geciteerd, met de aanbeveling: "Supermarkten moeten geen alcohol verkopen aan personen jonger dan achttien. Zestienjarigen hebben nog wel eens vrienden van veertien, achttienjarigen hebben die meestal niet meer".

De conclusie zal duidelijk zijn: de aanpak van het excessieve drinken van jongeren (en van het drinken beneden de zestien) kan niet effectief zijn zonder de supermarkten aan te pakken. Daar ligt het grote lek. Een dergelijke aanpak is iets heel anders dan eenzijdig de schuld op de schouders van de ouders leggen zoals genoemde journalist doet. Het probleem afschuiven naar de ouders betekent het probleem laten voortbestaan.

Wij vragen ons af, heeft die journalist soms financiële of andere belangen bij de supermarkten dat hij ze zo ontziet?

AMERIKAANS WIJNONDERZOEK BLIJKT VERVALSING

De toonaangevende onderzoeker van gezondheidseffecten van wijn, dr. D. K. Das van de universiteit van Connecticut, blijkt op grote schaal gegevens te hebben vervalst. Dat meldde de universiteit 11 januari op zijn website. Das is met onmiddellijke ingang op non-actief gesteld.

Das publiceerde onderzoeken die aantoonde dat het drinken van rode wijn de levensduur verlengt. De resultaten van zijn onderzoeken kregen wereldwijd veel aandacht en veel publiciteit. Het was koren op de molen van de wijnliefhebbers die hun gewoonte een wetenschappelijke basis wilden geven. Die basis is nu zwaar ondermijnd. De conclusies van Das waren gebaseerd op vervalste gegevens.

Das was hoofd van het cardiovasculaire onderzoekscentrum van de universiteit van Connecticut in het plaatsje Storrs bij Mansfield. Hij was auteur of mede-auteur van meer dan 150 wetenschappelijke artikelen in vaktijdschriften. De universiteit heeft direct de 11 tijdschriften waarin publicaties van Das zijn verschenen, van de vervalsingen op de hoogte gesteld.

Het onderzoek naar de betrouwbaarheid van de publicaties van Das, werd ingesteld na een anonieme tip in 2008. Sindsdien werden alle activiteiten van de wetenschapper over een periode van zeven jaar gecontroleerd. Resultaat was een rapport van 6000 pagina's. Daarin staat dat Das zich in tenminste 145 gevallen schuldig heeft gemaakt aan het verzinnen en vervalsen van onderzoeksgegevens.

De universiteit heeft de financiering van de lopende onderzoeken van Das

stopgezet. Verder is een ontslagprocedure tegen hem in werking gezet.

In kringen van onderzoekers die zich bezig houden met het verband tussen dieet en levensduur, heeft het bericht over de vervalsingen van Das veel beroering veroorzaakt. Net alleen in de Verenigde Staten, maar ook in Europa. De pers heeft zich ook niet onbetuigd gelaten. In ons land zagen wij het bericht over de vervalsingen in het AD en in diverse provinciale dagbladen.

Overzichtsartikelen over alcohol en gezondheid die mede gebaseerd waren op de publicaties van Das, zijn ook in ons land geschreven. Die zullen nu allemaal grondig herzien moeten worden. Want het gaat bij de affaire Das niet om één vervalsing, maar om een lange reeks van systematisch opgezette vervalsingen die alle op één doel gericht zijn: een positief effect van wijn demonstreren.

De affaire Das doet denken aan de affaire vorig jaar in ons land rond de hoogleraren Stapel (Tilburg) en Vonk (Nijmegen) over de effecten van het consumeren van vlees. Ook daar waren gegevens vervalst. En uit een verder verleden herinneren wij ons nog de affaire rond hoogleraar Buck (Eindhoven) die pretendeerde een nieuw, revolutionair geneesmiddel te hebben gemaakt.

LUIDE MUZIEK DOET MEER DRINKEN

Onderzoek aan de universiteit van Portsmouth heeft aangetoond dat de waarneming van de smaak van een alcoholisch drankje beïnvloed wordt door muziek. Lawaai zonder muziek heeft geen invloed op de smaakwaarneming.

Het onderzoek werd geleid door psycholoog dr. L. Stafford. Proefpersonen waren 80 vrijwilligers in de leeftijd van 18 tot 28 jaar, en allen regelmatige maar matige drinkers. Zij moesten een aantal drankjes taxeren naar alcoholgehalte, zoetheid en bitterheid. Iedere serie drankjes werd viermaal beoordeeld, bij vier verschillende vormen van afleiding. De afleiding bestond achtereenvolgens uit stilte, rustige muziek, lawaai en lawaai gecombineerd met luide muziek.

De mening dat mensen in een lawaaiige bar waar luide muziek speelt, meer en sneller drinken dan in een rustig café, is wijd verbreid. Die opvatting wordt ook gestaafd door incidentele waarnemingen. Het onderzoek van dr. Stafford heeft de samenhang nu wetenschappelijk nagegaan.

Uit de proefnemingen bleek dat uitsluitend muziek, er toe leidde dat de proefpersonen de drankjes als zoeter beoordeelden dan diezelfde drankjes in een stille omgeving. Bij uitsluitend lawaai trad het effect niet op. In een lawaaiige omgeving met luide muziek die duidelijk boven het achtergrondlawaai uitkwam, trad het weer wel op.

Volgens Stafford heeft de gemiddelde mens een aangeboren hang naar zoet. Hij geniet meer van zijn drankje als er muziek is. Dat verklaart volgens hem dat muziek mensen er toe brengt om meer te drinken. Lawaai daarentegen verandert niets aan de smaakbeleving. Wel kan lawaai bij sommigen tot een onbewuste vlucht in de verdoving door alcohol leiden.

Supermarkten en sportkantines grootste boosdoeners onduiking leeftijdsgrens

Onderzoeker Dillema van onderzoeksbureau Fedi, deed in opdracht van een aantal Gelderse gemeenten, een onderzoek naar de verkrijgbaarheid van alcohol voor minderjarigen. De uitkomst was dezelfde als bij eerdere onderzoeken in andere plaatsen: supermarkten en sportkantines zijn de grootste boosdoeners.

Herfst 2011 bezochten twee 14-jarige vrijwilligers voor Dillema tachtig alcoholverstrekkende zaken (horecabedrijven, supermarkten en sportkantines) in de Achterhoek en de Betuwe.

De horeca kwam er relatief gezien nog het beste vanaf. Van de twintig bezochte zaken, leverden er 18 geen alcohol aan de minderjarigen. Het lijkt weinig, slechts twee overtreders. Maar het betekent wel 10 procent van de bezochte horecazaken. Ons land telt

ruim 53.000 horecazaken. Het kan dus betekenen dat minderjarige alcoholkopers op ruim 5.300 adressen in de horeca aan drank zouden kunnen komen. Bepaald niet geruststellend.

De 36 bezochte supermarkten deden het een heel stuk slechter. Zij gaven in 14 gevallen drank mee aan de minderjarigen. Bijna 39 procent overtreders. De sportkantines deden het vrijwel even slecht. Van de 24 bezochte kantines, gaven er 10 zonder problemen alcohol mee aan de minderjarigen. Een percentage overtreders van 42.

Opvallend was het feit dat bij diverse supermarkten wel gevraagd werd om een identiteitsbewijs, maar dat de caissières niet de moeite namen om de geboortedatum te controleren. Alleen maar tonen van het bewijs was al genoeg.

En dit...

... was een vader zonder veel vaderlijke gevoelens. Hij ging zijn kinderen met de auto van school halen nadat hij flink gedronken had.

Het gebeurde in Roden. De politie zag een auto wat vreemd rijden, en hield de bestuurder aan. Toen bleek meteen dat er geen mechanisch defect aan de auto in het spel was, maar een moreel defect aan de bestuurder. De bestuurder had een alcoholpromillage van 1,2. Ruim het dubbele van de wettelijke limiet.

Je zult als kinderen maar zo'n vader hebben . . . . .

* * *

... was een heel slecht voorbeeld. Een Rotterdamse politiecommissaris werd 's nachts betrap op dronken rijden.

Hij was achter het stuur gaan zitten omdat zijn vrouw zich in de loop van de avond niet lekker was gaan voelen, en niet in staat was om te rijden. De commissaris noemde het een noodsituatie, maar de rechter ging daar niet

in mee. Hij had een taxi kunnen bellen, of een kennis kunnen vragen hen thuis te brengen.

De rechter veroordeelde de commissaris tot 950 euro boete en een ontzegging van de rijbevoegdheid van drie maanden.

Na alcoholgebruik nemen zelfs politiemensen niet altijd de juiste beslissingen . . . . .

* * *

... was een rijsschoolleerling die duidelijk maakte dat hij nog lang niet aan een rijbewijs toe was.

Een 19-jarige man uit Haarlem viel door de mand, toen hij met zijn rijinstructeur op een alcoholcontrole stuitte. De leerling zat aan het stuur en moest dus blazen. Hij blies ruim drie maal het wettelijk maximum.

De instructeur had al argwaan gehad toen hij bij de leerling alcohol rook. Maar op de vraag of hij had gedronken, had de leerling ontkennend geantwoord.

Alcoholische overmoed en alcoholische domheid in één . . . . .

* * *

... was een geval van alcoholische agressiviteit van een vrouw.

In de nacht van zaterdag op zondag maakte een 38-jarige Arnhemse amok in het uitgaansgebied. Zij was kort voor twee uur door een uitsmijter op straat

gezet, omdat zij in een horecagelegenheid een vrouw in haar arm had gebeten en een man op zijn hoofd had geslagen.

Een agent die voorbij kwam fietsen wilde poolshoogte nemen. Hij werd plotseling door de vrouw op zijn achterhoofd geslagen. Daarbij kwam hij te vallen. De vrouw schopte hem vervolgens in zijn gezicht. Versterking was snel ter plaatse. De vrouw werd al tegenstribbelend afgevoerd naar de cel . . . . .

* * *

... was een 46-jarige veelpleger van agressieve delicten behept met een alcoholprobleem.

Geweld na alcoholgebruik loopt als een rode draad door het leven van de Groninger. In de afgelopen vijf jaar is hij zes keer eerder veroordeeld. In diverse horecagelegenheden is hij niet meer welkom. Onlangs was het weer raak. Hij werd een zaak uitgezet omdat hij daar een toegangsverbod had. Daarop ging hij door het lint, vernielde de glazen toegangsdeur en mishandelde de portier ernstig.

De officier van justitie was van mening dat de geweldsspiraal doorbroken moest worden. Hij eiste daarom allereerst een onderzoek naar de geestesgesteldheid van de verdachte. Daarna gaat gekeken worden of TBS zinvol is . . . . .

Impressie nieuwjaarsbijeenkomst 2012

De nieuwjaarsbijeenkomst van Stichting ANGOB vond dit jaar plaats op zaterdag 14 januari. Zoals gebruikelijk in de kantine van alcoholvrije camping 't Speek. De weersomstandigheden waren die dag haast lente-achtig. Mogelijk mede daardoor overtrof het bezoek dat van vorig jaar nog. Zulks ondanks het feit dat er dit jaar geen zanger/cabaretier optrad zoals vorig jaar. De kantine van het Speek was overvol. Er moesten stoelen bijgeplaatst worden.

De ontvangst was traditiegetrouw met koffie en thee en een oliebol. Iedereen wenste iedereen een gelukkig Nieuwjaar, al dan niet met de toevoeging "en een goed kampeerseizoen". Nadat in alle rust van de consumpties was genoten en met de tafelgenoten was bijgepraat, was het woord aan de sprekers.

Als eerste sprak campingbeheerster Bea Holmer. Zij heette allen welkom, wenste hen een gelukkig Nieuwjaar en de kampeersers onder hen een goed kampeerseizoen. Vervolgens deelde zij mede dat het dit jaar de laatste keer was dat zij de nieuwjaarsbijeenkomst organiseerde. Het beheren van een camping was toch niet helemaal het werk waarmee zij tot haar pensioen door wilde gaan. Dus had zij besloten te vertrekken. Dat had zij tijdig aangekondigd, zodat er met ingang van het komende seizoen een nieuwe beheerder kon komen.

Namens het campingbestuur sprak vervolgens Wil Matla. Uiteraard begon hij met zijn spijt uit te spreken over het vertrek van Bea en haar alle goeds voor de toekomst te wensen. Daarna overhandigde hij Bea een cadeau. Vervolgens gaf hij een overzicht over de belangrijkste verbeteringen en groot onderhoud van het afgelopen jaar op de camping. Voor het komende jaar noemde hij een aantal wensen die op het verlanglijstje staan. De financiën zijn echter niet toereikend om alle verbeteringen uit te voeren. Tot slot maakte hij de nieuwe beheerder van de camping bekend: de heer Ton van der Gaag uit Apeldoorn.

Tenslotte sprak namens de overkoepelende Stichting ANGOB voorzitter Dingeman Korf. Wat de ANGOB betreft was hij over 2011 noch tevreden noch ontevreden. Het bestuur en de begun-

stigers hebben hun best gedaan. Maar onze persberichten haalden op al te bescheiden schaal de publiciteit. Wij zouden veel meer aandacht willen krijgen voor de door ons aangeroerde aspecten van de alcoholproblematiek. Ook zouden wij graag veel meer aanwas met nieuwe begunstigers voor onze Stichting willen boeken.

Over de alcoholproblematiek in de samenleving was hij ronduit somber. Volgens hem zijn de vooruitzichten voor alcoholmatiging zelden zo somber geweest als aan het begin van 2012. Het ministerie lijkt geen oog te hebben voor de waarde van preventie. Voorzover het aan de minister ligt, worden Stivoro en Stap wegbezuinigd. Verder schuift zij de grondwettelijke taak van het ministerie om maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid weg naar derden. Zo wordt de aanpak van de alcoholreclame overgelaten aan de alcoholbranche zelf! Dat heeft de lobby van de alcoholbranche in 1988 gedaan weten te krijgen van de Tweede Kamer. En ondanks het feit dat die zelfregulering geen aantoonbare consumptiematiging heeft opgeleverd, wenst de minister er aan vast te houden. Als Stg. ANGOB zullen wij het komende jaar nog vaker aan de bel moeten trekken.

Na de sprekers was het tijd om de kelen weer te smeren, al dan niet met nog een oliebol. Sommigen zochten een ander tafeltje op om met weer andere kennissen bij te praten, anderen gingen naar buiten om te kijken hoe de caravan erbij stond.

Rest nog te vermelden dat de catering van de nieuwjaarsbijeenkomst weer prima verzorgd was. De oliebol- en erwtensoep in de pauze. Hulde aan de keukenploeg die zorgde voor dat alles en ook voor een vlotte bediening. De gasten waren na afloop dan ook vast van plan volgend jaar weer te komen.

**STICHTING ANGOB VOOR
EEN ALCOHOLVRIJE
LEEFSTIJL**

Nieuws

Stichting ANGOB

Verschijning G O

Voor het eerstkomende nummer van dit blad is 11 mei gepland als verschijningsdatum. Copij voor dat nummer graag uiterlijk 26 april bij de redactie.

E-mail adressen begunstigers

Een klein deel van onze begunstigers heeft zich ook opgegeven voor onze gratis digitale nieuwsbrief. Daardoor kunnen wij hen ook tussentijds van informatie voorzien, zodat zij niet behoeven te wachten tot er weer een G O verschijnt. Zodra het bestuur weer een persbericht naar het ANP verzendt, of een schrijven richt tot de Tweede Kamerfracties, krijgen de abonnees van de nieuwsbrief de inhoud ervan te lezen.

De afgelopen maanden verzonden wij driemaal een persbericht, ter gelegenheid van de "verjaardag" van de ANGOB op 28 december, ter gelegenheid van de nieuwjaarsbijeenkomst (met de inhoud van de nieuwjaarsrede van de voorzitter) en bij de lancering van een nieuw en ons inziens ondeugdelijk leeftijdscontrolesysteem door het CBL. De inhoud van die persberichten is uiteraard te lezen op onze website. Maar wie de tekst snel in zijn mailbox wil hebben kan zich daarvoor opgeven.

Wie belangstelling heeft voor snelle informatie van de kant van het bestuur, kan zich voor de nieuwsbrief opgeven met behulp van het aanmeldingsformulier op de website, of per e-mail bij de redactie (onder vermelding van naam, e-mailadres en woonplaats).

Begunstigersdag 2012

De jaarlijkse begunstigersdag is voor veel van onze begunstigers een uitje. Een dagje naar Beekbergen, nog eens rondkijken op onze alcoholvrije camping, en ook nog kennis nemen van het wel en wee van onze stichting in het afgelopen jaar.

De datum voor de eerstvolgende begunstigersdag, 22 september heeft het bestuur dan ook al vroegtijdig vastgelegd, rekening houdend met alle geuite wensen (waaronder: niet tegelijk met Open Monumentendag). Het programma is in grote lijnen hetzelfde, 's morgens het statutair verplichte deel van de begunstigers informeren, 's middags een informatief programma. De delen gescheiden door een royale middagpauze waarin niet alleen de (gratis) aangeboden broodmaaltijd genoten kan worden, maar waarin ook nog tijd is voor een rondwandelingetje over de camping.

Voor het middagprogramma is de keuze nog niet vastgelegd. Wie nog een suggestie daarvoor heeft, kan die tot 1 mei bekend maken aan de secretaris, telefonisch 072 - 53 35 192, per e-mail: secretaris@angob.nl of gewoon per brief.

Carnaval 2012, wisselend beeld met betrekking tot alcohol

De inspecteurs van de Drank- en Horecawet constateerden dit jaar met carnaval minder overtredingen dan vorig jaar. Diverse ziekenhuizen constateerden echter een toename van de gevallen van alcoholvergiftiging en door alcohol veroorzaakte ongevallen.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) inspecteerde dit jaar 106 alcoholverstreckers op naleving van de leeftijdsgrenzen. Van die 106 kregen er 8 een boete en 3 een waarschuwing. Het percentage boetes lag dus op ruim 7,5 procent van de bezochte zaken. Vorig jaar werden 158 zaken bezocht, waarvan er 15 een boete kregen (9,5 procent) en 2 een waarschuwing. Een kleine verbetering dus. Maar nog lang geen bevredigende situatie. Eén op de 13,3 horecazaken houdt zich niet aan de leeftijdsgrens!

Bij de ziekenhuizen was het beeld sterk wisselend. Het Jeroen Bosch Ziekenhuis in Den Bosch constateerde veel meer gevallen van alcoholvergiftiging en alcoholongevallen dan vorig jaar. Tot en met de maandagnacht ging het hier om 84 gevallen. Daarbij ging het opvallend vaak om jongeren van 14, 15 of 16 jaar. Dat klopt met de constatering van een onderzoek van enige tijd geleden, dat carnaval voor veel jongeren de eerste kennismaking met alcohol betekent. En het klopt ook met de reportage in de Spits, waaruit een hoogst ongezonde verheerlijking van overmatig alcoholgebruik bij het Bossche carnaval bleek.

Het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven noteerde daarentegen slechts drie gevallen van alcoholvergiftiging. Ongevallen door alcohol waren niet afzonderlijk geregistreerd. Het Rijnstate Ziekenhuis in Arnhem kreeg één persoon met alcoholvergiftiging binnen, maar wel tien gevallen van alcoholisch letsel. Dat waren voornamelijk polsbreuken en enkelbreuken bij mensen die door de drank met hun fiets omver waren gegaan. Ook het ziekenhuis in Zevenaar kreeg veel meer alcoholongevallen binnen dan in een normaal weekeinde, dit jaar maar liefst 15 gevallen.

Het bijgeloof dat alcohol nodig is voor feestvreugde, blijkt vooralsnog onuitroeibaar.

POLITIEKE KLIMAAT FUNEST VOOR VERSLAVINGSZORG

"Het huidige politieke klimaat is funest voor de verslavingszorg". Aldus bestuursvoorzitter Rutten van Tactus Verslavingszorg, de instelling voor verslavingszorg voor Oost Nederland. Hij noemt het plan van minister Kamp om mensen met een verslaving verplicht te laten afkicken om hun uitkering te behouden absurd.

In zijn artikel voor Tactus Verslavingszorg noemt hij het plan een negentiende-eeuwse maatregel. De minister wekt de indruk dat verslaving een keuze is. En dat strenger straffen op zichzelf een positief effect zal hebben.

Rutten is niet tegen drang en dwang. "Als mensen met een verslaving zichtbaar gebruiken en redelijk aanspreekbaar zijn, vind ik zeker dat zij geprikkeld moeten worden om af te kicken en om deel te nemen aan het arbeidsproces. Maar dan wel met goede hulp en begeleiding. Niet door hen te straffen".

Ongeveer zeventig procent van de Nederlandse verslaafden heeft een minimuminkomen. Als het kabinet enerzijds een eigen bijdrage invoert voor de GGZ, en anderzijds die mensen verplicht om af te kicken, dan worden de verslaafden met een minimuminkomen voor een onuitvoerbaar opgave gesteld. Nog afgezien van het feit dat bij verplicht afkicken het percentage terugval hoger ligt dan bij vrijwillig en goed begeleid afkicken.

Rutten constateert dat de afgelopen tien jaar veel bereikt is op het gebied van behandelen, wonen en werken. Het kabinet breekt het opgebouwde weer af. We gaan terug naar de negentiende eeuw. Met als gevolg een toename van de maatschappelijke problemen.

Wie de laatste nummers van ons blad goed gelezen heeft, weet dat wij voor wat betreft de preventie van verslaving tot een soortgelijke conclusie zijn gekomen als Rutten voor de zorg voor verslaafden.

ALCOHOLSCHADE VERHALEN OP VEROORZAKERS

Burgemeester Eberhard van der Laan van Amsterdam, wil samen met de andere drie grote gemeenten (Rotterdam, Den Haag en Utrecht) het excessieve drankgebruik in de grote steden aanpakken. Hij wil van de minister van volksgezondheid weten of het mogelijk is (en zo ja hoe) om de schade die dronkenlappen veroorzaken, op hen te verhalen.

Van der Laan zou om te beginnen graag zien dat het gebruik van extreem veel alcohol als verzwarende omstandigheid gaat gelden. Door de gebruikers wordt het vaak als verzachtende omstandigheid aangevoerd: "ik kon er niets aan doen, want ik had een drankje teveel op". Volgens Van der Laan zou het juist extra bestraft moeten worden als iemand straalbezopen een ander in elkaar slaat, of een ambulancebroeder bij de keel grijpt. In het verkeer zijn de gevolgen van een glaasje teveel ook volledig voor rekening van de drinker.

Verder wil Van der Laan de kosten van ambulanceritten en spoedeisende hulp verhalen op de drinkers. Natuurlijk krijgt iedereen direct de hulp die hij nodig heeft, maar het is wel de moeite waard om die kosten te verhalen op de veroorzakers.

Met Koninginnedag 2011 waren de ambulancediensten op maximale sterkte. Op een gegeven moment moest

er zelfs versterking uit de regio worden opgeroepen. Alles bij elkaar zijn er op die dag 522 ambulanceritten geweest, bijna allemaal alcoholgerelateerd. Van mensen met alcoholvergiftiging tot mensen die zich dronken verwond hadden.

Extreem dronken lieden kosten de samenleving veel geld door inzet van politie, ambulance en zorgkosten. Maar zij veroorzaken ook een groot veiligheidsprobleem. "Grote groepen dronken jongeren zijn onvoorspelbaar, en moeilijk beheersbaar te houden. Zie bijvoorbeeld de Ajax huldiging". Aldus Van der Laan. "Ouders met kleine kinderen durven op Koninginnedag nauwelijks nog het centrum in. Kleine jongetjes die fan zijn van Ajax durven niet meer naar de huldiging op het Museumplein".

Wij gebruikten voor dergelijke toestanden al eens de term "terreur van de zatlappen". Hopelijk boekt Van der Laan succes met zijn inzet daartegen.